

ANTONOVĽ ŠTEFÁNKOVĽ

Bratislava dňa 14. apríla 1947

Milý ujo!

Pokladám si za milú a čestnú povinnosť vysloviť Ti pri Tvojej sedemdesiatke poďakovanie v mene slovenskej kultúrnej správy za prácu, ktorú si vykonal v prospech nášho národného i kultúrneho rozkvitu a priať Ti svieže sily i dobrého zdravia do ďalších rokov, v ktorých od Teba ešte veľa očakávame.

Životy — aký aj Tvoj bol — v našich osnovách nie sú len obrazom snažení, záľub, zápasov a úspechov súkromníkov alebo iba niektorých kruhov. Kus nášho národného vývinu, časť našej histórie spomíname pri životnom jubileu Ľudí, ktorí u nás narábali perom, slovom, myšlienkou. A keď nám prichodí pozastaviť sa pri Tvojej sedemdesiatke, nevyhnutne si musíme spomenúť na počiatky zápasov o nové, pokrokovejšie Slovensko a na zápasy, ktoré sa i dnes vedú (pravda, už v širšej báze, než vy ste ich začínali s Hlasom a s Prúdmí) a budú sa viesť ešte dlhší čas. Nech je Ti zadosťučinením, že cieľ Tvojich — a vašich hlasistických — snažení „k Ľudu“ je už dnes oficiálnym vyznaním vlád, bez čoho si už nijaké režimy u nás predstaviť nevieme a nech je v úcte a vďačnosti spomenuté, že zrovna tieto vaše mladistvé úsilie sú tiež jedným z mohutných domácich koreňov všetkého toho, o čo sa po druhej svetovej vojne borí naša „socializujúca demokracia“. Okyprili ste pre ňu pôdu všestranne: v politike, v kultúre, v ponímaní spoločenského života a dovoľ, aby som na toto s vďakou spomínal pri Tvojom životnom jubileu, keďže všetky tieto úsilie po dlhý kus Tvojho života Ťa zamestnávali.

Uvedom si, že nemožno v mene domácej kultúrnej správy hovoriť o Tvojom životnom jubileu bez toho, že by sa nespomenula Tvoja záslužná činnosť pri jej zakladaní po utvorení Československa po prvej

svetovej vojne. Slovenská školská politika v Československu je spojená s Tvojím menom a uprostred dnešných starostí o našu školu si uvedomujem význam a veľkosť práce, ktorú si Ty musel zdolať pri zakladaní dnes už neobyčajne rozvinutého slovenského školstva. Keď smieme povedať dnes, že pekne napredujeme na poli budovania výchovných a vzdelávacích inštrumentov na Slovensku, ďakujeme Ti za základy, ktoré si položil pre tento rozmach.

Sedemdesiatka Ťa zastihuje pri tichšej vedeckej práci, snáď menej vyčerpávajúcej, než boli Tvoje borby na politickej aréne. Lež ako príkladné môže byť pre starcov od Teba neporovnateľne mladších, že i tu je Tvoja činnosť nabádavá, podnetná i vedúca, nech by vyvolávala akékoľvek spory názorové. Takouto húževnatosťou a cieľavedomým úsilím sme mohli dôjsť v poslednom polstoročí k rozvinutému národnému a vlastnému slobodnému životu a treba si želať, aby si mohol byť vzorom v tomto smere ešte nadhlo.

Prosím Ťa, aby si prijal i moje osobné želania všetkého najlepšieho pri Tvojej sedemdesiatke. Buď nám i naďalej vzorom i pomocníkom pri snaženíach o kultúrne napredovanie.

Tvoj
L. Novomeský

PhDr. Anton Štefánek (1877—1964), novinár, politik, sociológ. Za prvej republiky funkcionár agrárnej strany (bol aj ministrom školstva), predstaviteľ čechoslovakizmu. Cez vojnu v protifaš. odboji. V r. 1937-49 profesor sociológie na FFUK, v r. 1945-46 rektor UK, predseda UVR.